

INSTYTUCJA
WOJEWÓDZTWA
MAŁOPOLSKIEGO

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
Zespołu Szkół Uzdrawiskowych
w Rabce**

Program uchwalony przez Radę Pedagogiczną w dniu 28.09.2020 r.

I. WPROWADZENIE

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- aktualnie obowiązujące akty prawne regulujące pracę szkoły;
- dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku;
- przeprowadzone badania na temat sytuacji wychowawczej, zagrożeń uzależnieniami w szkole i środowisku;
- przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania;

Jesteśmy szkołą bezpieczną, wspomagającą proces leczenia, umożliwiającą kontynuowanie nauki dziecku przebywającemu na leczeniu, wspierającą rozwój osobowości wychowanka w każdym jej zakresie.

Pacjentom – wychowankom nasza szkoła wspólnie z personelem medycznym tworzy przyjazną atmosferę pełną życzliwości i poczucia bezpieczeństwa. Dostosowuje się tempo pracy i wymagań do indywidualnych możliwości i wydolności wysiłkowej dziecka chorego. Poprzez bogatą ofertę zajęć edukacyjnych, wychowawczych i terapeutycznych pozwala się zapomnieć wychowankowi o chorobie i rozłące ze środowiskiem rodzinnym.

Wychowanie to proces wspomaganie człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej. W procesie wychowania uczestniczą wszyscy pracownicy placówki.

Profilaktyka rozumiana jako zapobieganie występowaniu niepożądanych procesów i zjawisk, określanych jako przejawy patologii życia społecznego; jako system działań wzmacniających lub podtrzymujących różne, pozytywne społecznie postawy uczniów w toku wychowania. Działania profilaktyczne skupiają się na tworzeniu wspierającego, przyjaznego klimatu szkoły, który pozytywnie wpływa na zdrowie psychiczne i poczucie wartości, motywuje do osiągnięć uczniów i nauczycieli. Pozwala także na czynny udział rodziców w życiu szkoły. Działania wychowawczo-profilaktyczne są realizowane w ramach działalności edukacyjnej i wychowawczej szkoły w czasie godzin dydaktycznych, wychowawczych, zajęć pozalekcyjnych i w postaci odrębnych zajęć profilaktyczno-edukacyjnych.

Oddziaływania wychowawczo- profilaktyczne w naszej szkole koncentrują się na wzmacnianiu czynników chroniących:

- rozwijanie zainteresowań uczniów oraz przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym (wzbudzenie zainteresowania nauką szkolną, rozpoznawanie specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów i dostosowanie do nich wymagań edukacyjnych);
- wspomaganie rozwoju moralnego uczniów (poszanowanie norm, wartości i autorytetów);
- stwarzanie uczniom możliwości przynależenia do pozytywnych grup rówieśniczych: kół zainteresowań, zespołów sportowych, harcerstwa;
- wspomaganie rodziców w prawidłowym pełnieniu przez nich funkcji wychowawczych (silna więź emocjonalna z rodzicami).

Działalność profilaktyczna szkoły pozostaje w ścisłym związku z działalnością profilaktyczną w środowisku lokalnym, gdyż środowisko odgrywa ważną rolę w kształtowaniu osobowości ucznia. Pomocne jest w kształtowaniu odpowiednich postaw moralnych i przygotowaniu wychowanków do właściwych wyborów życiowych.

Aby profilaktyka odniosła właściwy skutek szkoła współpracuje z następującymi instytucjami:

- placówkami kulturalno – oświatowymi (m.in. MOK, Państwową Podhalańską Wyższą Szkołą Zawodową w Nowym Targu,
- Miejską Biblioteką Publiczną, kinem, teatrem, innymi szkołami,
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,
- Sądem Rodzinnym,
- Mobilnym Centrum Informacji Zawodowej, Młodzieżowym Hufcem Pracy,
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Środowiskowym Domem Samopomocy.
- Policją i Strażą Miejską, GOPR-em,
- Nadleśnictwem w Nowym Targu, Polską Zieloną Siecią,
- Fundacjami,
- Polskim Towarzystwem Walki z Mukowiscydozą, pracownikami medycznymi.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

1. Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych uczniów.
2. Rozwijanie kompetencji informatycznych uczniów, w tym bezpiecznego i efektywnego korzystania z technologii cyfrowych.
3. Rozwijanie kompetencji matematyczno- przyrodniczych.
4. Zapewnienie wsparcia psychologiczno- pedagogicznego wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.
5. Kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów.
6. Kształtowanie postaw: obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów.
7. Poszanowanie tradycji i kultury własnego narodu, poszanowania dla innych kultur i tradycji oraz zapobieganie wszelkim przejawom dyskryminacji.
8. Wychowanie do wartości: bezpieczeństwo, dyscyplina, kreatywność, odpowiedzialność, miłość, lojalność, nauka, zrozumienie, wspólnota, piękno, sprawiedliwość, mądrość, przyjaźń, wiedza, uczciwość, poważanie, tradycja, wolność, pasja, niezależność, prawość, rodzina, rozwój, prawda, porządek, patriotyzm.
9. Rozwijanie zainteresowań ekologicznych.

Zakładamy, że w wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania wychowawczo-profilaktycznego uda się nam przygotować uczniów do zgodnego współżycia z ludźmi. Będziemy dążyć do tego, żeby nasi wychowankowie byli: uczciwi, wiarygodni, odpowiedzialni, wytrwali, wrażliwi na krzywdę innych, kreatywni, przedsiębiorczy, aby nie stosowali przemocy słownej, fizycznej i psychicznej, mieli wysoką kulturę osobistą i gotowość do uczestnictwa w kulturze. Ważne jest też, aby uczniowie przestrzegali zasad zdrowego stylu życia, nie ulegali nałogom, kształtowali postawy obywatelskie, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu oraz innych kultur i tradycji, pogłębiali świadomość ekologiczną, poznawali dziedzictwo kulturowe naszego narodu, Europy i świata i rozwijali swoje zainteresowania i pasje.

III. OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWNE

Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2.04.1997r. - art.72.
2. Konwencja Praw Dziecka - art.3, art.19, art.33.
3. Ustawa o systemie Oświaty z dnia 7.09.1991r. (Dz. U. z 2004r., nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami).
4. Ustawa z dnia 14.12.2016r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 poz. 59).
5. Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2020/2021.

6. Rozporządzenie MEN z dnia 14.02.2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017r. poz. 356).
7. Rozporządzenie MEN z dnia 9.08.2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017r. poz. 1591).
8. Rozporządzenie MEN z dnia 9.08.2017r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2017r. poz. 1578).
9. Rozporządzenie MEN z dnia 28.03.2017r., w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2017r. poz. 703).
10. Rozporządzenie MEN z dnia 18.08.2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015r. poz. 1249).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. poz.214).
12. Rozporządzenie MEN z dnia 11.08.2017r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz. U. z 2017r. poz. 1611).
13. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8.02.2017r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 (Dz. U. z 2017r. poz. 458).
14. Ustawa z dnia 26.10.1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2016r. poz. 487).
15. Ustawa z dnia 11.09.2015r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2015r. poz. 1916).
16. Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej z dnia 7.05.1998r. w sprawie przeciwdziałania i zwalczania zjawisk patologicznych wśród młodzieży.
17. Ustawa z dnia 26.10.1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity Dz.U. z 2016r. poz. 1654).
18. Ustawa z dnia 9.11.1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jednolity Dz. U. z 2017r. poz. 957).
19. Program: Polityka Prorodzinna Państwa – przyjęty w dniu 3.11.1999r. przez Radę Ministrów.
20. Statut Zespołu Szkół Uzdrawiskowych.
21. Szkolny Zestaw Programów Nauczania.

IV. NAJWAŻNIEJSZE CELE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.
2. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej. Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych i wychowanie do wartości.
3. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.
4. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia.
5. Wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji. Zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie.

V. UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi,
- moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- znają, akceptują, mogą modyfikować program wychowawczo- profilaktyczny proponowany przez szkołę;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci;

Wychowawcy klas i grup wychowawczych Zespołu Pozalekcyjnego:

- stwarzają warunki sprzyjające adaptacji ucznia- wychowanka w nowym środowisku szkolnym i szpitalnym;
- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie i grupie wychowawczej;
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się;
- prowadzą dokumentację nauczania i wychowania;
- opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym i grupie wychowawczej;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;

- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informuje rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- integruje i kieruje zespołem klasowym i grupą wychowawczą;
- wykorzystuje potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów-wychowanków;
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy, grupy i pojedynczych uczniów;
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem i pracownikami medycznymi;
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądami rodzinnymi oraz innymi instytucjami wspierającymi działalność szkoły.

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych zgodnie z obowiązującymi regulaminami;
- udzielają pomocy w przewyższaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- wspólnie z pedagogiem i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły;

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa, wydają opinie w przypadku przyznawanych nagród i kar zgodnie ze Statutem Szkoły;
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności;
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;
- współorganizują imprezy i akcje szkolne;

- uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych (Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny).

Pedagog i psycholog szkolny:

- prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozują indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
- diagnozują sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
- udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmują działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci;
- minimalizują skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiegają zaburzeniom zachowania oraz inicjują różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- inicjują i prowadzą działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- pomagają rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- wspierają nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej

VI. ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE I FORMY REALIZACJI

Kształtowanie pozytywnych postaw społecznych i promowanie bezpiecznych zachowań

<i>I.p.</i>	<i>Zadania szkoły</i>	<i>Cele</i>	<i>Formy i sposób realizacji</i>
I.	Przygotowanie uczniów do świadomego, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym	<p>Rozwijanie samorządności uczniów.</p> <p>Uczenie zasad demokracji.</p> <p>Poznanie i respektowanie praw i obowiązków ucznia-wychowanka</p> <p>Kształtowanie umiejętności bycia członkiem zespołu klasowego, szkolnego, grupy wychowawczej</p> <p>Kształtowanie właściwych postaw w stosunku do osób niepełnosprawnych, starszych, odmiennych kulturowo.</p> <p>Rozwijanie tolerancji wobec innych.</p> <p>Rozwijanie zainteresowań uczniów, rozbudzanie pasji.</p> <p>Wyzwalanie aktywności pozalekcyjnej uczniów</p> <p>Rozwijanie samodzielności, innowacyjności i kreatywności uczniów</p> <p>Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych uczniów.</p>	<p>Udział w wyborach oraz pracach Samorządu Szkolnego i klasowego.</p> <p>Udział uczniów w procesie planowania pracy klasy, szkoły.</p> <p>Reprezentowanie szkoły w czasie uroczystości lokalnych.</p> <p>Zaznajomienie uczniów z Prawami i Obowiązkami Ucznia, elementami Statutu oraz obowiązującymi regulaminami oddziałowymi.</p> <p>Zapraszanie do szkoły i spotkania z osobami niepełnosprawnymi.</p> <p>Wolontariat na rzecz osób niepełnosprawnych i innych osób potrzebujących wsparcia.</p> <p>Udział w kołach zainteresowań w szkole i w Zespole Pozalekcyjnym</p> <p>Udział uczniów w uroczystościach szkolnych, konkursach, zawodach sportowych i innych formach prezentacji własnych umiejętności, wiedzy</p> <p>Udział uczniów w akcjach organizowanych przez szkołę</p> <p>Całoroczny konkurs czytelniczy</p> <p>Zajęcia biblioteczne, udział w akcji „Narodowe Czytanie”, zajęcia z „Bajkowitzem”, konkursy recytatorskie i pięknego czytania, Prezentowanie pozycji czytelniczych dla dzieci.</p> <p>Wyszukiwanie materiałów na określony temat za pomocą katalogów i kartotek</p> <p>Wykorzystywanie zdobytych informacji w samodzielnych</p>

		<p>Kształtowanie umiejętności bezpiecznego, refleksyjnego, celowego korzystania z elektronicznych nośników informacji- Internet , gry komputerowe, telewizja, radio.</p>	<p>pracach pisemnych, przekazywanie wiedzy innym Korzystanie z komputerowych programów edukacyjnych oraz informacji zamieszczonych w Internecie. W czasie zdalnego nauczania wykorzystywanie różnych metod kształcenia na odległość (m.in.dziennik elektroniczny, platforma edukacyjna, Office Teams 695, platforma edukacyjna e-podręczniki.pl ,poczta elektroniczna, komunikatory.)</p>
		<p>Przygotowanie uczniów do świadomego planowania kariery edukacyjnej i podjęcia roli zawodowej adekwatnie do ich potrzeb i możliwości.</p>	<p>Zajęcia z pedagogiem z doradztwa zawodowego, zajęcia z doradcami z Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej oraz Młodzieżowego Hufca Pracy. Godziny wychowawcze, Prezentacja Szkół policealnych i wyższych, Współpraca w ramach porozumienia z Państwową Podhalańską Wyższą Szkołą Zawodową w Nowym Targu, Udział uczniów LO w Salonie Maturzystów</p>
II.	<p>Dążenie do uzyskania wysokiego poziomu kultury osobistej</p>	<p>Budowanie systemu wartości- przygotowanie do rozpoznawania podstawowych wartości. Wdrażanie do uważnego słuchania, rozmawiania, zawierania kompromisów. Egzekwowanie właściwego zachowania uczniów wobec osób dorosłych, rówieśników. Wzmacnianie pozytywnych postaw (postawy prospołeczne i pozytywna komunikacja) Zwracanie uwagi na kulturę osobistą, w tym kulturę języka. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne słowa i czyny.</p>	<p>Udział w akcjach charytatywnych, wolontariacie, Pogadanki i spotkania z ciekawymi ludźmi Prowadzenie zajęć ukazujących wzorce osobowe, właściwe zachowania i postawy w literaturze, historii, współczesności. Lekcje wychowawcze, pogadanki, apele szkolne. Działania mające na celu wykazanie troski o wygląd sal, otoczenia szkoły. Omawianie z uczniami prawidłowego postępowania w trudnych sytuacjach.</p>

			Praca na rzecz innej osoby, klasy, szkoły. Promowanie uczniów za pracę na rzecz klasy, szkoły, środowiska.
III.	Integracja działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły i rodziców	<p>Uświadomienie rodzicom głównych kierunków pracy wychowawczo- profilaktycznej szkoły</p> <p>Włączenie rodziców do pracy przy realizacji zadań wychowawczych:</p> <p>Badanie opinii rodziców odnośnie skuteczności realizowanych zadań edukacyjnych i wychowawczych; Przedmiotowych systemów oceniania. Uwzględnienie opinii rodziców odnośnie działań wychowawczo- profilaktycznych szkoły</p>	<p>Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo- profilaktycznym oraz innymi prawnymi aktami szkoły. Przekazanie rodzicom informacji na temat praw i obowiązków ucznia. Przekazywanie rodzicom informacji na temat metod oddziaływań wychowawczych. Możliwość uczestnictwa rodziców w lekcjach i zajęciach otwartych.</p> <p>W formie ankiet lub wyrażania opinii na zebraniach klasowych.</p> <p>Współpraca z rodzicami w planowaniu działań wychowawczych oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów dziecka, konsultacja z rodzicami ich oczekiwania odnośnie pracy wychowawczej i profilaktycznej Spotkania z rodzicami (uwzględnienie na zebraniach tematów z zakresu wychowania, adekwatnych do problemów klasowych). Udział rodziców w uroczystościach i imprezach szkolnych, klasowych; Udział rodziców w warsztatach, szkoleniach prowadzonych przez Policję „Środki uzależniające”.</p>

Kształtowanie więzi z krajem ojczystym, poszanowanie dla dziedzictwa narodowego oraz innych kultur i tradycji

<i>I.p.</i>	<i>Zadania szkoły</i>	<i>Cele</i>	<i>Formy i sposób realizacji</i>
I.	Kształtowanie poczucia	Wzmacnianie więzi z krajem ojczystym	Organizowanie różnorodnych uroczystości z okazji świąt

	<p>przynależności narodowej oraz postawy patriotycznej, miłości do ojczyzny, kultywowania tradycji</p> <p>Wspólnota Europejska a tożsamość narodowa</p>	<p>oraz świadomości narodowej</p> <p>Znajomość symboli narodowych, hymnu narodowego.</p> <p>Kulturalne zachowanie się w miejscach Pamięci Narodowej, w czasie uroczystości szkolnych.</p> <p>Dbanie o odpowiedni strój w czasie świąt szkolnych, akademii.</p> <p>Poznanie istoty Wspólnoty Europejskiej.</p> <p>Zachowanie tożsamości narodowej we wspólnocie.</p> <p>Wychowanie w duchu tolerancji.</p>	<p>państwowych oraz ważnych dla kraju rocznic, konkursów, gazetek i wystaw tematycznych, Godziny wychowawcze, zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne o tematyce patriotycznej, wycieczki do miejsc pamięci narodowej</p> <p>Lekcje historii, WOS-u</p> <p>Warsztaty i lekcje kształtujące postawę tolerancji.</p>
II.	<p>Kształtowanie tożsamości regionalnej</p>	<p>Zdobywanie, pogłębianie wiedzy o Rabce- Zdroju , jej walorach klimatycznych, leczniczych, turystycznych.</p> <p>Poznanie ciekawych miejsc i obiektów w Rabce</p> <p>Poznanie historii , kultury, sztuki i tradycji regionu Podhala .</p> <p>Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu wspólnoty lokalnej, imprezach regionalnych.</p>	<p>Wycieczki krajoznawcze</p> <p>Wycieczki do muzeum, galerii, teatru, kina oraz innych miejsc związanych z tradycjami i historią Rabki i regionu</p> <p>Spotkania z twórcami z naszego regionu.</p> <p>Zajęcia w plenerze</p> <p>Udział w konkursach, imprezach, akcjach na terenie Rabki, Integracyjnej Spartakiadzie Dzieci i Młodzieży ?)</p>
III.	<p>Kształtowanie i wzmacnianie więzi ze szkołą</p>	<p>Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu wspólnoty szkolnej.</p> <p>Znajomość patrona szkoły</p> <p>Godne reprezentowanie szkoły w środowisku lokalnym</p>	<p>Realizacja zadań wynikających z Kalendarza imprez i uroczystości szkolnych w ZSU w danym roku szkolnym, przestrzeganie ceremoniału szkoły.</p> <p>Popularyzowanie sylwetek Kawalerów Orderu Uśmiechu na lekcjach z wychowawcą, zajęciach pozalekcyjnych, zajęciach bibliotecznych, gazetki, spotkania z Kawalerami Orderu Uśmiech z terenu Rabki-Zdroju</p> <p>Udział w uroczystościach i imprezach lokalnych</p>

Wychowanie prozdrowotne i profilaktyka zagrożeń

I.p.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposób realizacji
I.	Stwarzanie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu	<p>Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie.</p> <p>Zwracanie uwagi na utrzymanie higieny ciała.</p> <p>Dbanie o schludny wygląd zewnętrzny.</p> <p>Wdrażanie zasad zdrowego stylu życia i wypoczynku.</p> <p>Zapobieganie zaburzeniom odżywiania poprzez kształtowanie właściwych postaw żywieniowych</p> <p>Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego. Kształtowanie sprawności fizycznej, odporności. Uświadomienie roli i znaczenia aktywności ruchowej sportu dla młodego organizmu</p>	<p>Lekcje przedmiotowe i zajęcia realizujące Program Szkoły Promującej Zdrowie</p> <p>Pogadanki na godzinach wychowawczych, spotkania z dietetykiem, organizacja czynnego wypoczynku w czasie wolnym,</p> <p>Konkursy/działania dotyczące zdrowego stylu życia.</p> <p>Organizowanie kół zainteresowań.</p> <p>Organizowanie zajęć w terenie, wycieczek pieszych, spacerów tematycznych</p>
II.	Zapewnienie uczniom poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego w szkole i poza szkołą	<p>Stworzenie warunków bezpiecznego funkcjonowania uczniów w czasie zajęć szkolnych, pozalekcyjnych, spacerów oraz wycieczek.</p> <p>Wpajanie uczniom odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych</p> <p>Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpoczynku między lekcjami.</p> <p>Zapewnienie uczniom opieki oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej</p>	<p>Omawianie tematyki bezpieczeństwa, podczas: apeli rozpoczynających turnus, godzin wychowawczych, zajęć pozalekcyjnych, zajęć z pedagogiem.</p> <p>Zaznajamianie z przepisami BHP, drogami ewakuacyjnymi w szkole.</p> <p>Bezpieczne korzystanie z Internetu oraz urządzeń elektronicznych</p> <p>Realizacja zadań wynikających z programów: Szkoła Promująca Bezpieczeństwo, Klub Bezpiecznego Puchatka, Odblaskowa szkoła, Cybernauci</p> <p>Współpraca z policją, strażą miejską, GOPR-em, sądem rodzinnym, Zespołem Interdyscyplinarnym przy UM</p>

		Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom w sytuacji zagrożenia epidemicznego	Rabka- Zdrój, Poradnię Psychologiczno- Pedagogiczną Przestrzeganie zapisów z opracowanych Procedur postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożeń- Szkolny system interwencji Zapoznanie i przestrzeganie przez całą społeczność szkolną obowiązujących „Procedur bezpieczeństwa mających na celu zapobieganie i przeciwdziałanie COVID-19 wśród uczniów, rodziców i pracowników szkoły obowiązujących w ZSU w Rabce.
III.	Nabywanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych Doskonalenie umiejętności właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych oraz zagrażających zdrowiu i życiu	Doskonalenie umiejętności rozwiązywania przez uczniów konfliktów, komunikacji, podejmowania odpowiedzialnych decyzji, radzenia sobie ze stresem i jego skutkami . Nabywanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz wyrażania ich w sposób akceptowany społecznie Doskonalenie umiejętności interpersonalnych: budowanie udanych relacji z ludźmi, chronienie siebie; umiejętność skutecznej odmowy w sytuacji nacisku grupowego	Zajęcia warsztatowe, lekcje wychowawcze, zajęcia w grupach wychowawczych, zajęcia z pedagogiem szkolnym, gazetki profilaktyczne, realizacja programów i projektów profilaktycznych
IV.	Propagowanie zdrowego stylu życia bez alkoholu, papierosów, dopalaczy oraz innych używek i uzależnień	Dostarczenie uczniom wiedzy nt. wpływu alkoholu, papierosów, narkotyków, dopalaczy i środków zastępczych , w tym leków na ich funkcjonowanie fizyczne, psychiczne i społeczne. Uświadamianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu Wdrażanie do	Diagnoza w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących oraz czynników ryzyka. Zajęcia warsztatowe, lekcje wychowawcze, zajęcia w grupach wychowawczych, zajęcia

		<p>podejmowania racjonalnych decyzji dotyczących środków zmieniających świadomość oraz zagrożeń związanych z cyberprzemocą, uzależnieniami od gier komputerowych, Internetu, przynależności do sekt itp.</p>	<p>z pedagogiem szkolnym, gazetki, plakaty profilaktyczne, realizacja programów i projektów profilaktycznych</p> <p>Realizacja programów i projektów profilaktycznych, m.in. Ars czyli jak dbać o miłość, Podstępne WZW, Znamię- znam je?, Wybierz życie, pierwszy krok”.</p>
V.	<p>Zapobieganie niepowodzeniom dydaktycznym, wspieranie uczniów mających trudności w nauce i w przystosowaniu się w grupie</p>	<p>Rozpoznawanie indywidualnych potrzeb uczniów oraz analizowanie przyczyn niepowodzeń szkolnych</p> <p>Zapewnienie uczniom opieki oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej.</p> <p>Podnoszenie kompetencji pedagogicznych nauczycieli i wychowawców</p>	<p>Dostosowywanie wymagań edukacyjnych do możliwości indywidualnych uczniów</p> <p>Pomoc psych.- pedagog. zgodnie z aktualnymi potrzebami uczniów: zajęcia wyrównawcze, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, rozwijające zainteresowania, specjalistyczne, rewalidacyjne, porady i konsultacje, opieka psychologa, pedagoga</p> <p>Udział w szkoleniach zewnętrznych i wewnętrznych, pracach zespołów samokształceniowych, lekcjach i zajęciach otwartych</p>

Wychowanie ekologiczne

<i>I.p.</i>	<i>Zadania szkoły</i>	<i>Cele</i>	<i>Formy i sposób realizacji</i>
I.	<p>Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska</p>	<p>Przybliżenie uczniom problematyki konieczności ochrony środowiska naturalnego.</p> <p>Ukazanie wpływu codziennych czynności i zachowań na stan środowiska naturalnego.</p> <p>Uwrażliwienie na związek degradacji środowiska ze zdrowiem człowieka.</p>	<p>Realizacja projektów ekologicznych.</p> <p>Udział w akcjach np.: Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi, zbiórka surowców wtórnych, porządkowanie terenu przyszkolnego w ramach godzin wychowawczych.</p> <p>Organizowanie zajęć</p>

		Wskazanie na sposoby dbania o przyrodężywioną i nieożywioną.	w terenie. Organizacja i udział uczniów w konkursach ekologicznych. Pogadanki tematyczne. Współpraca z Nadleśnictwem Nowym Targ Współpraca z Polską Zieloną Siecią, Fundacją Kupuj Odpowiedzialnie, PAH-em, Fundacją Społeczności przyjazne Dla Sprawiedliwego Handlu.
--	--	--	---

VII. ZASADY WYKORZYSTYWANIA ZAPISU Z MONITORINGU W SZKOLE

System monitoringu wizyjnego w naszej szkole ma na celu zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, zachowania zdrowia wśród uczniów, a także ma służyć podejmowaniu działań interwencyjnych. Zapis w systemie monitoringu może być wykorzystany do ponoszenia konsekwencji przewidzianych w Statucie Szkoły.

Zapis z monitoringu może być wykorzystywany wtedy, gdy istnieje podejrzenie:

- narażenia życia i zdrowia uczniów oraz pracowników szkoły;
- przywłaszczenia mienia szkoły, kradzieży (rzeczy osobistych uczniów, pracowników szkoły);
- niszczenia mienia szkoły, rzeczy osobistych uczniów, pracowników szkoły;
- stosowania przemocy fizycznej uczniów, pracowników szkoły;
- posiadania niebezpiecznych przedmiotów (ostre narzędzia, noże, scyzoryki), substancji i materiałów pirotechnicznych (petardy);
- posiadania, dystrybucji substancji psychoaktywnych (dopalacze, narkotyki, leki), alkoholu, tytoniu.
- Treści z zapisu monitoringu przedstawione powinny być osobom będącym stronami sporu, konfliktu, wobec których mamy podejrzenia złamania regulaminu szkoły w obecności dyrektora szkoły lub jego zastępcy.
- Treści z zapisu monitoringu nie mogą być udostępniane osobom trzecim.
- Zapis z monitoringu nie powinien być podstawowym i jedynym dowodem rozstrzygania spraw wewnętrznych.
- Zapis z monitoringu szkolnego można udostępniać na prośbę ucznia, nauczyciela, rodzica.

VIII. PROCEDURA EWALUACJI

1. CELE

- analiza i ocena realizacji programu wychowawczo- profilaktycznego,
- poznanie ewentualnych trudności i braków, które występują w trakcie realizacji,
- ocena stopnia zaangażowania w realizację programu uczestników (uczniów, nauczycieli, wychowawców, rodziców)
- dokonanie oceny w zakresie wiedzy i umiejętności nabytych przez uczestników programu
- uzyskanie opinii od (uczestników, przedstawicieli środowiska lokalnego itp.) o wartości realizowanego programu

- zgodność efektów programu z założonymi celami,
- zgodność celów programu z potrzebami (adresatów programu, środowiska lokalnego itp.).

2. KRYTERIA EFEKTYWNOŚCI

- zmniejszenie liczby zachowań patologicznych i ryzykownych u dzieci i młodzieży,
- poprawa klimatu szkoły (w zakresie przewidzianym w programie),
- wzrost kompetencji wychowawczych u nauczycieli
- wzrost kompetencji interpersonalnych uczniów.

3. METODY ZBIERANIA INFORMACJI

- obserwacja, analiza odpowiednich dokumentów szkolnych, analiza osiągnięć uczniów, wywiady, metoda dialogowa itp.
- badania kwestionariuszowe: ankiety, wytwory prac uczniów, sondaże itp.
- sprawozdania ze stopnia realizacji zadań wynikających z programu opracowywane przez: nauczycieli, wychowawców, pedagogów, psychologa, bibliotekarzy, opiekunów kół zainteresowań, samorządu szkolnego, funkcjonujących w szkole klubów, harcerstwa, koordynatorów programów i projektów, dyrekcji.

IX. WNIOSKI I REKOMENDACJE Z EWALUACJI SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO W ROKU SZKOLNYM 2019/2020

Obserwowane kryteria sukcesu:

- Uczniowie czują się bezpiecznie w szkole.
- Brak używania środków psychoaktywnych na terenie szkoły - narkotyki, dopalacze inne substancje psychoaktywne.
- Plany pracy wychowawców, pedagoga uwzględniają większość działań wynikających z PWP
- Tematy godzin wychowawczych zapisane w dzienniku są spójne i wynikają z planu pracy wychowawcy klasy i Szkolnego Programu Wychowawczo -Profilaktycznego.
- Wszystkie wymienione w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym podmioty podejmują działania wynikające z w/w programu.
- Wszyscy wychowawcy i nauczyciele doskonalą się w zakresie umiejętności kształtowania pożądanej postawy uczniów; (liczne kursy, udział w WDN)
- Uczniowie uczestniczą w życiu szkoły. Chętnie biorą udział w projektach, akcjach charytatywnych, organizowanych na terenie szkoły.
- Wzrastają kompetencje uczniów w sferze emocjonalnej, intelektualnej i społecznej;
- Rodzice współpracują ze szkołą, rodzice podnoszą swoje kompetencje wychowawcze poprzez konsultacje indywidualne z wychowawcami, pedagogiem.
- Działania profilaktyczno - wychowawcze szkoły wspomagają psychiczny, fizyczny, społeczny i duchowy rozwój uczniów.

Obszary zagrożeń (występowanie trudności wychowawczych na terenie szkoły)

W wyniku ewaluacji wyróżniono najbardziej ryzykowne, powtarzające się zachowania uczniów na terenie szkoły i poza nią, będące zagrożeniem dla płynnego przebiegu wychowania i edukacji młodzieży oraz ich bezpieczeństwa:

- Nieregularne uczęszczanie niektórych uczniów na zajęcia lekcyjne (również on-line) – odnotowane absencje, spóźnienia, ucieczki z lekcji.
 - W niektórych klasach jest niska motywacja uczniów do nauki – zaobserwowany brak odpowiedniego zaangażowania w proces uczenia się u poszczególnych uczniów.
 - Palenie papierosów przez niektórych uczniów – zauważalne zjawisko związane z uzależnieniami wśród uczniów naszej szkoły
 - Występowanie niewłaściwych postaw i zachowań u uczniów:
 - używanie wulgaryzmów
 - niezgodne z regulaminem szkoły korzystanie z telefonów komórkowych i urządzeń elektronicznych.
 - Niezaradność wychowawcza rodziców – niektórzy rodzice nie posiadają odpowiednich umiejętności wychowawczych, koniecznych do prawidłowego pokierowania rozwojem, zwłaszcza psychicznym i emocjonalnym dziecka.
- W tych obszarach należy wobec zintensyfikować działalność profilaktyczną szkoły.

Rekomendacje:

- Na podstawie przeprowadzonych rozmów, badań ankietowych, obserwacji oraz analizy dokumentów stwierdzono, iż Program Wychowawczo -Profilaktyczny zawiera wszystkie niezbędne treści do realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych szkoły, które powinny być realizowane w następnym roku szkolnym.
- Przy weryfikacji działań wychowawczo – profilaktycznych prowadzonych na terenie szkoły w roku szkolnym 2020/2021 należy uwzględnić obszary zagrożeń oraz wyniki diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka przeprowadzonej we wrześniu 2020r.
- Wskazana jest kontynuacja działań wspierających wszechstronny rozwój uczniów i zachęcających do podejmowania własnych inicjatyw, docenianie i promowanie wszelkich pozytywnych postaw uczniów i dążenia do samorozwoju.
- Zaleca się monitorowanie funkcjonowania uczniów w warunkach nauki on-line, zapobieganie i pomoc w pokonaniu ewentualnych trudności.
- Należy uwzględnić w **aneksie do programu na nowy rok szkolny** wnioski ujęte w sprawozdaniach za rok szkolny 2019/2020 nauczycieli, wychowawców, pedagogów, psychologa, bibliotekarzy, opiekunów kół zainteresowań, samorządu szkolnego, funkcjonujących w szkole klubów, harcerstwa, koordynatorów programów i projektów, dyrekcji oraz działania wynikające z kierunków polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2020/2021.

Raport z ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego w roku 2019/2020 stanowi załącznik nr 1 do niniejszego programu.

X. CZYNNIKI RYZYKA I CZYNNIKI CHRONIĄCE

Zachowania ryzykowne są to zachowania niosące ryzyko negatywnych konsekwencji dla człowieka, zarówno dla zdrowia fizycznego i psychicznego jak i dla jego otoczenia społecznego. Do zachowań ryzykownych zaliczamy min. : palenie tytoniu, używanie środków psychoaktywnych (papierosów, alkoholu, narkotyków, leków, dopalaczy), wczesną aktywność seksualną, zachowania agresywne i przestępcze.

Czynniki ryzyka to cechy, sytuacje lub warunki sprzyjające powstawaniu zachowań ryzykownych, natomiast do **czynników chroniących** zaliczamy cechy, sytuacje lub warunki zwiększające odporność człowieka na działanie czynników ryzyka. Czynniki chroniące nie usuwają negatywnych doświadczeń lub niekorzystnych czynników z życia osób dorastających, lecz pomagają im zmagać się z nimi z dobrym skutkiem.

Czynniki chroniące oraz czynniki ryzyka uaktualnione na podstawie wyników diagnozy ankietowej przeprowadzonej wśród uczniów , rodziców i nauczycieli we wrześniu 2020r., analizę środowiska szkolnego (obserwacja, rozmowy z uczniami, nauczycielami, rodzicami uczniów, dyskusje, analiza dokumentacji szkolnej, współpraca z instytucjami wspomagającymi rozwój dzieci.

CZYNNIKI CHRONIĄCE	CZYNNIKI RYZYKA
<p>W odniesieniu do ucznia i grupy rówieśniczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Wysokie poczucie bezpieczeństwa, ✓ Zainteresowania, pasje, hobby ✓ Aktywne uczestnictwo w życiu szkoły ✓ Zdrowe nawyki ✓ Kierowanie się wartościami w życiu ✓ Posiadanie autorytetu ✓ Udział w dodatkowych znaczących zajęciach/zainteresowaniach i życiu religijnym ✓ Subiektywne normy przeciwne picie alkoholu, ✓ Zaangażowanie w akcje na rzecz drugiego człowieka ✓ Koledzy o pozytywnych wzorcach ✓ Udział w praktykach i uroczystościach religijnych ✓ Dodatkowe zajęcia/konstruktywne zainteresowania <p>W odniesieniu do środowiska rodzinnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Prawidłowe więzi emocjonalne w rodzinie ✓ Dobry status socjoekonomiczny rodziny ✓ Monitorowanie przez rodziców czasu spędzanego przez dziecko wieczorem poza domem ✓ Pozytywne wzorce ✓ Autorytet rodzica ✓ Dobre relacje z rodzeństwem <p>W odniesieniu do środowiska szkolnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Przyjazna atmosfera w szkole sprzyjająca uczeniu się i rozwijaniu zainteresowań i pasji ✓ Dobry kontakt, wsparcie ze strony nauczycieli i rodziców, dostępność do pedagoga szkolnego i psychologa ✓ Indywidualizacja procesu nauczania ✓ Zajęcia specjalistyczne, pozalekcyjne służące pomocy uczniowi w przezwyciężaniu różnych trudności: edukacyjnych, rozwojowych, społecznych, adaptacyjnych ✓ Adekwatne do potrzeb działania profilaktyczne i wychowawcze ✓ Promowanie pozytywnych wartości 	<p>Dotyczące bardzo małej grupy uczniów naszej szkoły:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Alkoholizm rodziców (w najbliższej rodzinie) nadużywanie alkoholu w najbliższym otoczeniu ucznia ✓ Narażaniu swojego bezpieczeństwa dla zabawy i ekscytujących przeżyć ✓ Przebywanie w towarzystwie młodzieży, w którym używało się narkotyków oraz picie alkoholu przez bliskich kolegów/koleżanki. ✓ Rówieśnicy o negatywnych wzorcach ✓ Wczesna inicjacja papierosowa i alkoholowa ✓ Brak zainteresowań ✓ Spóźnienia i wagary ✓ Podejmowanie działań ryzykownych <p>Dotyczące małej grupy uczniów naszej szkoły:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Spędzanie wolnego czasu przed komputerem ✓ Niewywiązywanie się z obowiązków szkolnych ✓ Różne problemy rodzinne, niewystarczające kompetencje wychowawcze rodziców ✓ Niepełna struktura rodzinna ✓ Niewłaściwe postawy rodzicielskie ✓ Konflikty w rodzinie ✓ Problem alkoholowy w rodzinie ✓ Przemoc fizyczna wśród domowników <p>Dotyczące większej grupy uczniów naszej szkoły:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Trudności w nauce, deficyty rozwojowe utrudniające naukę ✓ Niska motywacja do nauki ✓ Przyzwolenie społeczne na palenie papierosów, picie alkoholu w miejscach publicznych duże

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Programy, projekty, innowacje realizowane przez szkołę ✓ Stała współpraca wychowawcy i/lub pedagoga szkolnego z rodzicami ✓ Współpraca z policją i innymi instytucjami wspomagającymi szkołę <p>W odniesieniu do środowiska lokalnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Działalność i współpraca ze szkołą instytucji lokalnych działających na rzecz oświaty, dzieci i młodzieży ✓ Udział szkoły w imprezach lokalnych ✓ Przynależność dzieci do grup działających w środowisku ✓ Nieformalna kontrola sąsiadów 	
---	--